

SAMKEPPNISEFTIRLITIÐ

Pistill nr. 2/2011

Eru bankarnir að drepa samkeppni? Hvernig á að koma í veg fyrir það?

Bankarnir geta haft úrslitaáhrif á samkeppnisaðstæður hér á landi til framtíðar. Allt frá hrúni hefur Samkeppniseftirlitið leitast við að hafa áhrif á þróunina og sporna við samkeppniröskun. Sumt hefur gengið vel, en annars staðar eru alvarleg hættumerki. Fjallað er um þetta í pistli nr. 2/2011, sem birtur er í dag.

Umfjöllun undanfarinna daga og vikna um rekstur banka á atvinnufyrirtækjum sýnir vel hversu mikilvæg samkeppnismál eru fyrir endurreisn atvinnulífsins. Ástæða er til þess að fagna allri rökstuddri og yfirvegaðri umræðu um þessi mál, en hún skapar með öðru nauðsynlegt aðhald fyrir bankana, fyrirtæki undir yfirráðum þeirra og stjórnvöld sem að þessu koma.

Samkeppniseftirlitið hefur lagt sig eftir því að fjalla opinberlega um endurskipulagningu bankanna á atvinnufyrirtækjum. Með það í huga er í þessum pistli gerð grein fyrir aðkomu Samkeppniseftirlitsins að þessum málum síðustu misseri og á hvaða sjónarmiðum eftirlitið byggir vinnu sína. Jafnframt er reynt að leggja mat á hvernig til hefur tekist hingað til.¹

1. Hvert er vandamálið?

Vandinn sem við stöndum frammi fyrir er augljós. Það er einfaldlega mikil hætta á því að samkeppni sé raskað þegar bankar eru í senn þjónustuveitandi við fyrirtæki á samkeppnismörkuðum og eigendur að tilteknum fyrirtækjum á sömu mörkuðum. Af eignarhaldi banka á atvinnufyrirtækjum stafar auk þess ýmis konar hætta, s.s. hætta á blokkamyndun, sem m.a. felst í því að fyrirtæki undir sama eignarhaldi eigi einvörðungu viðskipti sín á milli. Þessar aðstæður leiða til tortryggni og vantrúar á því að bankarnir komi fram við alla viðskiptavinum með sambærilegum eða eðlilegum hætti.

Þess utan slævir afleit fjárhagsstaða atvinnufyrirtækja samkeppni á mörkuðum. Ef ekki næst að greiða úr þessu innan tíðar er hætta á því að Ísland fari svokallaða „japönsku“ leið, en þar er efnahagslægð í kjölfar bankakreppunnar í byrjun tíunda áratugar síðustu aldar oft kölluð „týndi áratugurinn“. Vandinn þar fólst einkum í því að bankar gripu ekki til nauðsynlegrar endurskipulagningar heldur var lánstími framlengdur og fyrirgreiðslur auknar. Þau fyrirtæki sem svo var ástatt um hafa verið kölluð

¹ Pistillinn er í meginatriðum byggður á ræðu sem flutt var á opinberum fundi Félags atvinnurekenda sem haldinn var þann 1. nóvember sl.

Samkeppniseftirlitið birtir pistla um samkeppnismál á heimasíðu sinni. Þeim er ætlað að varpa ljósi á aðstæður á samkeppnismörkuðum og framkvæmd samkeppnislaga. Um leið er leitast við að auka gegnsæi í störfum Samkeppniseftirlitsins.

„uppvakningar“ (e. zombie firms), til að lýsa þeirri staðreynd að þau voru skuldum hlaðin, óskilvirk og óhagkvæm.

2. Hvað hefur Samkeppniseftirlitið gert?

Það var með þetta í huga sem Samkeppniseftirlitið beindi sérstöku álitni til bankanna rúnum fjórum vikum eftir hrun, eða þann 12. nóvember 2008, [nr. 3/2008]. Álitnið fjallar um ákvarðanir banka og stjórnvalda um framtíð fyrirtækja á samkeppnismörkuðum og hefur að geyma [10 meginreglur um samkeppnismál](#) sem Samkeppniseftirlitið taldi að bankarnir þyrftu að hafa að leiðarljósi í störfum sínum. Þessi tilmæli voru raunar mótuð í góðu samstarfi við Samtök atvinnulífsins og aðra aðila sem mynduðu viðlagahóp atvinnulífsins sem hittist daglega fyrstu vikunnar eftir bankahrunið.

Það var líka með þetta í huga sem Samkeppniseftirlitið birti sérstaka skýrslu í lok nóvember 2008, sem bar heitið [Öflug uppbygging – opnun markaða og efling atvinnustarfsemi](#). Þar er að finna greiningu á 15 íslenskum samkeppnismörkuðum, þar sem dregnar eru fram helstu hindranir sem ný og/eða smærri fyrirtæki standa frammi fyrir þegar þau hefja starfsemi eða hasla sér frekari völl. Jafnframt er bent á aðgerðir sem geta rutt úr vegi eða dregið úr þessum hindrunum. Samkeppniseftirlitið beindi því til stjórnvalda og fyrirtækja, þar á meðal bankanna, að leggja sitt lóð á vogarskálarnar við að ryðja þessum hindrunum úr vegi. Þessi skýrsla er að mörgu leyti leiðarstef í verkefnum Samkeppniseftirlitsins eftir hrun.

Það var einnig með þessa alvarlegu stöðu í huga sem Samkeppniseftirlitið gaf út sérstakt umræðuskjal í desember 2009 [nr. 2/2009], [um banka og endurskipulagningu fyrirtækja](#). Þar er fjallað um skuldavanda íslenskra fyrirtækja og samkeppnisleg álitnaefni tengd honum, og sett fram kjarnasjónarmið sem Samkeppniseftirlitið telur að hafa eigi að leiðarljósi við endurskipulagningu atvinnufyrirtækja. Umræðuskjalið var sent fjölmörgum aðilum til umsagnar.

Og það er með þessar sömu samkeppnishindranir í huga að Samkeppniseftirlitið hefur sett allmörgum yfirráðum banka á atvinnufyrirtækjum [ítarleg skilyrði](#)². Frá mars 2010 og fram á þennan dag hefur eftirlitið í 27 ákvörðunum sett bönkunum skilyrði vegna yfirtöku þeirra á fyrirtækjum.

Skilyrðin byggja á sjónarmiðum sem sett voru fram í fyrrgreindu umræðuskjali um banka og endurskipulagningu fyrirtækja. Í mörgum tilvikum er mælt fyrir um að bankinn selji hið yfirtekna fyrirtæki innan tiltekins tíma. Einnig eru settar ítarlegar reglur sem tryggja eiga að yfirtekin fyrirtæki starfi sem sjálfstæðir keppinautar á markaði, lögð sú skylda á bankana að þeir setji viðkomandi atvinnufyrirtækjum eðlilegar arðsemiskröfur, bönkunum bannað að hlutast til um viðskipti milli hinna yfirteknu fyrirtækja og annarra fyrirtækja sem bankarnir eiga hluti í eða hafa viðskiptahagsmuni í og leitast við að tryggja gegnsæi í rekstri yfirtekinna fyrirtækja. Að lokum er mælt fyrir um ítarlegt og viðvarandi eftirlit innan bankans með framkvæmd skilyrðanna.

² Fjallað er um þessi skilyrði og eftirlit með þeim í skýrslu Samkeppniseftirlitsins, nr. 2/2011, Samkeppnin eftir hrun, 9. kafla, bls. 81-90.

Það er rétt að áréttta að inn á borð Samkeppniseftirlitsins koma fyrst og fremst stærri fyrirtæki. Þannig er yfirtaka banka á fyrirtækjum sem hafa minni en 200 m.kr. veltu ekki tilkynningaskyld samkvæmt samkeppnislögum.

3. Hverju er Samkeppniseftirlitið að reyna að koma til leiðar?

En hver eru skilaboðin sem Samkeppniseftirlitið hefur reynt að koma á framfæri með þeirri vinnu sem hér var rakin? Kjarnann í því má draga saman með eftirfarandi hætti:

a) Einungis á að koma rekstrarhæfum fyrirtækjum til bjargar

Í fyrsta lagi telur Samkeppniseftirlitið að einungis eigi að koma þeim fyrirtækjum til aðstoðar, sem eiga sér eðlilegar rekstrarlegar forsendur en forðast beri að endurreisa eða halda gangandi óhagkvæmum fyrirtækjum. Hér verður að taka skýrt fram að það er augljóslega ekki á könnu Samkeppniseftirlitsins að ákveða það hvaða fyrirtæki eru lífvænleg og hver ekki. Það mat liggur hjá bönkunum þegar þeir taka ákvörðun um leiðir til að endurheimta lán. Hinn endanlegi dómur liggur svo í því hvernig viðkomandi fyrirtæki vegnar í sínum rekstri.

b) Það þarf að draga úr skuldabyrði – samkeppnislög mega ekki hindra það

Í öðru lagi hefur það verið afdráttarlaust mat Samkeppniseftirlitsins að það sé neytendum og atvinnulífinu til hagsbóta að bankar afskrifi skuldir eða á annan hátt dragi úr skuldabyrði rekstrarhæfra fyrirtækja. Beiting samkeppnislaga eigi ekki að vinna gegn þessu. Stjórnendur margra fyrirtækja hafa krafist þess að Samkeppniseftirlitið sjái til þess að skuldir keppinauta þeirra séu ekki afskrifaðar of mikið, því það sé ósanngjarnt gagnvart þeim sem ekki þurfi á endurskipulagningu skulda að halda. Sem betur fer lét Samkeppniseftirlitið ekki undan þeim kröfum, því með því hefði hægt enn frekar á nauðsynlegri skuldahreinsun, „uppvakningum í íslensku atvinnulífi“ hefði fjölgað til muna og „japanska leiðin“ sem fyrr var getið hefði án efa orðið okkar leið.

Sú keðjuverkun sem hrint er af stað með því að létta skuldum af einu fyrirtæki, með neikvæðum afleiðingum fyrir annan keppinaut, er þannig í mörgum tilvikum óhjákvæmilegur þáttur í þeirri tiltekt sem verður að eiga sér stað, og leiðir um leið til nýrra áskorana í samkeppninni. Jafnframt er neytendum tryggður ábati af þeirri samkeppni í formi lægra verðs.

Um leið verða eigendur fyrirtækja sem ganga í gegnum endurskipulagningu að jafnaði að sæta því að missa eignarhlut sinn nema sérstök rök mæli með öðru. Rannsókn Samkeppniseftirlitsins leiðir í ljós að í þeim fyrirtækjum sem lokið hafa fjárhagslegri endurskipulagningu hefur verið skipt um eigendur í yfir 70% tilvika. Það er því oftast þannig að þeir sem hafa tekið of mikla áhættu missa fyrirtæki sín.

c) Fyrirtæki undir yfirráðum banka verður að reka á eðlilegum arðsemisgrundvelli

Um leið og við höfnum því að beita samkeppnislögum til að draga úr eðlilegum afskriftum leggjum við ríka áherslu á að bankar eða eignarhaldsfélög á þeirra vegum geri skýra arðsemiskröfu til endurskipulagðra fyrirtækja og gæti fyllsta aðhalds um arðsemi. Sé slíkum sjónarmiðum ekki fylgt er m.a. hættu á að aflétting skulda eða önnur fjárhagsaðstoð sé notuð til sóknar á markaði án þess að eðlilegar forsendur búi að baki. Og ef ekki er hægt að reka fyrirtæki á ásættanlegum arðsemisgrundvelli er það vísbending um að bankinn hafi haldið fyrirtæki gangandi sem á sér ekki rekstrargrundvöll.

Þar með er bankinn hugsanlega að halda gangandi óarðbæru fyrirtæki á kostnað arðbærari keppinauta og ef til vill að raska eðlilegu náttúruvali fyrirtækja í samkeppni. Bankarnir geta haft áhrif á náttúruval í rekstri fyrirtækja m.a. með því að fyrirtæki sem er lífvænlegt hverfur af markaði vegna þess að fyrirtæki sem fyrirsjáanlega á sér ekki rekstrargrundvöll er haldið á lífi.

Þetta er að mínu mati kjarni umræðu síðustu daga.

d) Koma þarf fyrirtækjum úr yfirráðum banka hið fyrsta

Í fjórða lagi hefur Samkeppniseftirlitið lagt mikla áherslu á að þetta ferli taki eins stuttan tíma og kostur er á. Með þetta í huga hefur Samkeppniseftirlitið í mörgum tilvikum sett eignarhaldi bankanna á fyrirtækjum tímamörk, eins og áður segir. Við mat á þeim vegast á sjónarmið um að fyrirtæki sé selt sem fyrst í því skyni að takmarka samkeppnisröskun og sjónarmið um að bankinn hafi eðlilegt svigrúm til þess að auka eða viðhalda verðmæti eigna sinna. Sölufræstir eru mismunandi eftir aðstæðum í hverju máli. Um þá ríkir trúnaður, enda geta slíkir tímafræstir, ef opinberir væru, haft óeðlileg áhrif á söluferli og söluverð. Í þessu efni hefur FME reyndar veigamiklu hlutverki að gegna en lög um fjármálafyrirtæki setja rekstri þeirra á atvinnufyrirtækjum skorður.

e) Fyrirtæki undir yfirráðum banka á að reka sem sjálfstæða keppinauta

Á meðan á þessu eignarhaldi stendur gerir Samkeppniseftirlitið kröfu um að atvinnufyrirtæki í rekstri bankanna séu rekin að öllu leyti sem sjálfstæðir keppinautar og taki ekki mið af hagmunum bankans í starfi sínu, öðrum en þeim sem varða heilbrigðan og traustan rekstur viðkomandi fyrirtækis. Þannig á að tryggja að viðkvæmar rekstrarupplýsingar um fyrirtæki í viðskiptum við tiltekinn banka berist ekki til eða séu nýttar í þágu keppinautar í eigu bankans. Einnig er lagt blátt bann við því að bankar hlutist til um viðskipti milli hinna yfirteknu fyrirtækja og annarra fyrirtækja sem bankarnir eiga hluti í, eða viðskipti þeirra við viðskiptavinum bankanna. Slík háttsemi er ein af meginneiknum blokkamyndunar í atvinnulífi sem við þekkjum frá gamalli tíð og viljum ekki sjá hér aftur.

Þetta þýðir líka að fyrirtæki í rekstri banka á ekki að hætta að keppa heldur stunda samkeppni á eðlilegum viðskiptalegum forsendum.

f) Taka verður hagsmuni neytenda og samfélagsins fram fyrir hagsmuni einstakra fyrirtækja

Síðast en ekki síst verða aðgerðir Samkeppniseftirlitsins að miða að því að draga úr hættunni á því að of mikil skuldabyrði fyrirtækja sé sótt í vasa neytenda í formi hærra verðs.

Það verður nefnilega alltaf að vera skýrt að Samkeppniseftirlitið leggur hagsmuni neytenda og samfélagsins alls til grundvallar í starfi sínu, umfram hagsmuni einstakra fyrirtækja. Margir þeirra sem tjá sig um samkeppnismál virðast halda að meginhlutverk Samkeppniseftirlitsins sé að ganga erinda fyrirtækja sem telja á sér brotið og gæta hagsmuna þeirra. Sömu aðilar bregðast oft ókvæða við ef Samkeppniseftirlitinu tekst ekki að tryggja hagsmuni þeirra hið snarasta. Oft gleymist að grundvöllur samkeppnislaga og hlutverk Samkeppniseftirlitsins er fyrst og fremst að gæta hagsmuna neytenda og samfélagsins í heild af samkeppni. Ástæða þess að Samkeppniseftirlitið tekur oft upp rannsóknir vegna kvörtunar tiltekins fyrirtækis er sú að með því gefst

eftirlitinu tækifæri til að bæta samkeppnisaðstæður á viðkomandi markaði út frá tilteknum atvikum, neytendum til góðs. Það er svo bónus ef niðurstaðan nýtist kvartandanum.

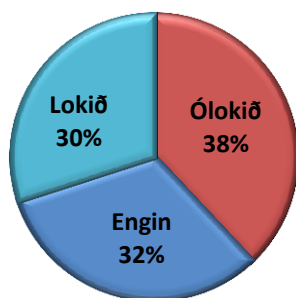
4. Hver er árangurinn?

Allt er þetta gott og blessað, en aðgerðir skipta auðvitað engu máli nema einhver árangur náist. Til þess að varpa ljósi á það réðist Samkeppniseftirlitið á fyrri hluta þessa árs í ítarlega rannsókn á stöðu 120 fyrirtækja á mikilvægum samkeppnismörkuðum. Greint er frá niðurstöðum rannsóknarinnar í skýrslunni [Samkeppnin eftir hrun](#), sem kynnt var á vel sótttri ráðstefnu Samkeppniseftirlitsins þann 9. júní sl. Í skýrslunni er jafnframt tekin staða á þeim verkefnum sem rakin eru hér að framan og árangur metinn. Rétt er að líta aðeins nánar á stöðu mála, árangur og vonbrigði.

Endurskipulagningin tekur of langan tíma...

Rannsóknin sýnir að fjárhagslegri endurskipulagningu var ólokið hjá meira en helmingi þeirra fyrirtækja sem þurftu á slíkri endurskipulagningu að halda. Þannig var 38% ólokið, 30% lokið en 32% voru ekki talin þurfa endurskipulagningar við.

Mynd 1: Yfirlit yfir fjárhagslega endurskipulagningu fyrirtækja.³

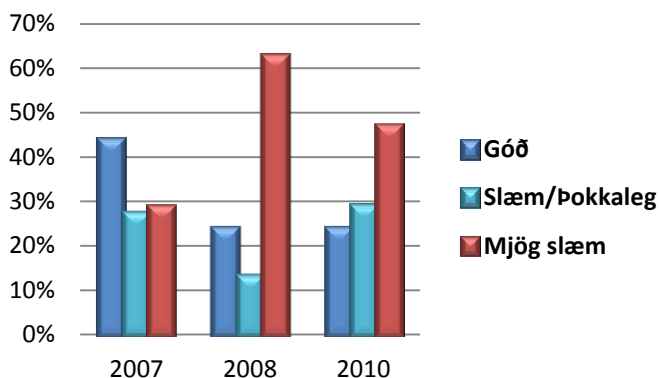
...gengur ekki alltaf nógu langt...

Samkeppniseftirlitið mat einnig fjárhagsstöðu fyrirtækjanna 120. Matið sýnir að fjárhagsstaða nærri þriðjungs fyrirtækjanna var orðin mjög slæm þegar á árinu 2007, nærri 65% fyrirtækjanna voru í mjög slæmri stöðu árið 2008, en það hlutfall hafði lækkað niður í tæplega 50% þegar rannsóknin var gerð.

Mynd 2: Fjárhagsstaða fyrirtækja fyrir og eftir hrun.⁴

³ Mat á stöðunni miðað við maí 2011. Byggt á rannsókn á stöðu 120 fyrirtækja á 14 mikilvægum samkeppnismörkuðum. Sjá nánar skýrslu nr. 2/2011, *Samkeppnin eftir hrun*, bls. 46 og áfram.

⁴ Sjá nánar skýrslu nr. 2/2011, *Samkeppnin eftir hrun*, bls. 46 og áfram.

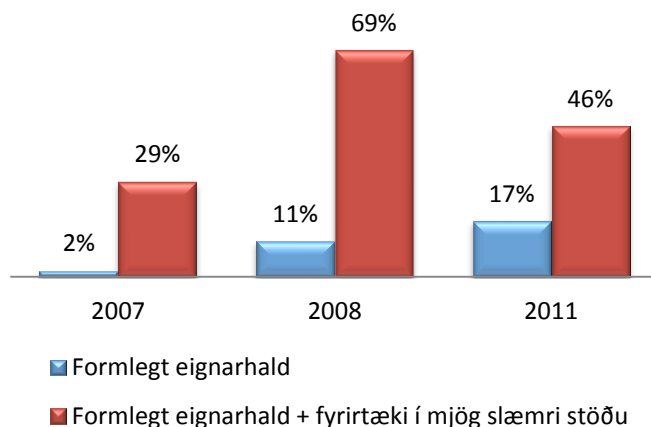

Það vakti líka athygli að um helmingur þeirra fyrirtækja sem farið höfðu í gegnum fjárhagslega endurskipulagningu lentu engu að síður í flokknum „mjög slæm fjárhagsstaða“, en í þeim flokki eru fyrirtæki sem eru í svo slæmri stöðu að þau geta ekki tekið sjálfstæðar viðskiptaákvæðanir. Þetta þýðir að mati Samkeppniseftirlitsins að endurskipulagningin hefur ekki náð nægilega langt og að endurskipuleggja þurfi að nýju fjárhag margra þessara fyrirtækja.

...og enn hætta á duldum yfirráðum.

Samkeppniseftirlitið skoðaði líka þróun eignarhalds og yfirráða yfir fyrirtækjunum 120. Athugunin sýnir að hlutur bankanna í formlegu eignarhaldi hafði farið úr 2% árið 2007, í 11% 2008 og hafði síðan hækkað í 17% þegar rannsóknin var gerð. Niðurstaðan er hins vegar önnur ef tekin eru með öll fyrirtækin sem metin voru í mjög slæmri stöðu, þ.e. svo slæmri stöðu að þau teljast ekki ráða örlögum sínum sjálf. Þá fer hlutur banka úr 29% árið 2007 upp í 69% árið 2008 og svo niður í 46% þegar rannsóknin var gerð. Með þessu er ekki sagt að stofnast hafi í öllum tilvikum til yfirráða í skilningi samkeppnislaga. Það þarfnast nánari rannsóknar.

Mynd 3: Þróun eignarhalds og ráðandi stöðu bankanna⁵

Af þessum niðurstöðum má augljóslega draga þá ályktun að endurskipulagning atvinnulífsins sé að taka allt of langan tíma. Niðurstöðurnar gefa líka til kynna að ekki séu

⁵ Mat á stöðunni á árinu 2011 miðast við stöðu eignarhalds í maí 2011 en fjárhagsstöðu árið 2010. Sjá nánar skýrslu nr. 2/2011, *Samkeppnin eftir hrun*, bls. 46 og áfram.

öll kurl komin til grafar. Þannig séu raunveruleg yfirráð bankanna yfir fyrirtækjum ekki komin að öllu leyti upp á yfirborðið, auk þess sem að vísbendingar eru um að ekki hafi verið tekið nægilega vel til í fjárhag sumra þeirra fyrirtækja sem þegar hafa verið endurskipulögð.

Bankarnir sjálfir hafa flestir ef ekki allir gefið það út að fjárhagsleg endurskipulagning fyrirtækja verði að mestu búin nú um áramótin. Ljóst má vera að lengri tíma mun taka að ljúka þeirri vinnu.

Hins vegar hafa tilmæli Samkeppniseftirlitsins haft áhrif á bankana...

Það er þó alls ekki þannig að allt hafi þróast á versta veg. Þannig er það mat Samkeppniseftirlitsins að bankarnir hafi að mörgu leyti tekið alvarlega þær meginreglur sem settar voru fram í áli til þeirra í nóvember 2008. Þetta sést m.a. af því að bankarnir hafa í öllum tilvikum fallist á að undirgangast ítarleg skilyrði sem Samkeppniseftirlitið hefur sett þeim. Þá eru dæmi um að bankarnir hafi farið að óskuldbindandi tilmælum eftirlitsins. Þannig mæltist Samkeppniseftirlitið til þess að fraktflugfélagið Bláfugl yrði tekið út úr Icelandair samstæðunni og að Hagar yrðu ekki seldir í einu lagi. Hvoru tveggja gekk eftir. Hins vegar eru einnig dæmi um hið gagnstæða. Þannig hefðu bankarnir mátt hlusta betur á aðvaranir Samkeppniseftirlitsins í ýmsum tilvikum.

...og skilyrði sem Samkeppniseftirlitið hefur sett hafa forðað frekara tjóni,...

Það er einnig ljóst að þau bindandi skilyrði sem Samkeppniseftirlitið hefur sett yfirtöku bankanna á atvinnufyrirtækjum hafa skilað góðum árangri. Enginn vafi leikur á því að þau skilyrði hafa dregið úr samkeppniströskun og flýtt ferlinu í mörgum tilvikum. Eins og áður sagði hefur Samkeppniseftirlitið tekið 27 ákvarðanir þar sem yfirráðum bankanna hafa verið sett skilyrði. Af þeim eru 10 ekki lengur virkar vegna breytingar á yfirráðum. Nokkur fyrirtæki hafa þannig verið seld frá bönkunum og fleiri eru í söluferli.

Mynd 4: Gróft yfirlit yfir stöðu nokkurra fyrirtækja sem bankar hafa yfirtekið⁶

Hin ítarlegu skilyrði skapa því bönkunum aðhald. Samkeppniseftirlitið fylgir skilyrðunum eftir, m.a. með yfirferð og eftirfylgni við reglulegar skýrslur sem eftirlitsaðilar á vegum

bankanna senda eftirlitinu vegna þeirra, og bregst við ef í ljós kemur að framkvæmd bankanna er ábótavant. Einnig hefur Samkeppniseftirlitið tekið upp allmargar athuganir á grunni kvartana og ábendinga. Fyrir liggur að brot á skilyrðunum eða vanræksla á því að tilkynna um yferráð getur varðað bankana stjórnvaldssektum. Nefna má að í júlí sl. lagði Samkeppniseftirlitið 40 m.kr. stjórnvaldssekt á Landsbanka Íslands hf. (gamli Landsbankinn) vegna brota á samrunaákvæðum samkeppnislaga. Áfrýjunarnefnd staðfesti að um brot hafi verið að ræða en lækkaði sektir í 7,5 m.kr. .

...þótt einn veigamikill veikleiki sé á framkvæmd skilyrðanna.

Eftirlit okkar með skilyrðunum hefur einkum leitt í ljós einn veigamikinn veikleika í framkvæmd skilyrðanna. Það er þannig mat Samkeppniseftirlitsins að almennt hafi bönkunum ekki tekist nógu vel til við mótun arðsemiskrafna fyrirtækja og eftirfylgni og upplýsingagjöf vegna þeirra. Eins og áður segir er mjög mikilvægt að yfirteknum fyrirtækjum séu settar skýrar arðsemiskröfur til þess að sporna gegn hættu á því að aflétting skulda eða önnur fjárhagsaðstoð sé notuð til sóknar á markaði án þess að eðlilegar forsendur búi að baki. Skýrar vísbendingar eru um að bankarnir hafi ekki staðið nægilega vel að þessu. Samkeppniseftirlitið rannsakar þetta sérstaklega um þessar mundir og leggur áherslu að bankarnir geri úrbætur.

5. Komið með rökstuddar ábendingar

Umræða og umkvartanir síðustu daga og vikna gefa til kynna að ekki sé nóg að gert. Rétt er að hvetja þá sem búa yfir rökstuddum vísbendingum um samkeppniströskun bankanna að snúa sér til Samkeppniseftirlitsins. Ábending sem studd er traustum rökum og gögnum getur auðveldað eftirlitinu að meta hvar pottur er brotinn. Almenn stóryrði og órökstuddar upphrópanir koma hins vegar lítið að gagni.

Áherslur Samkeppniseftirlitsins liggja hins vegar ljósar fyrir:

- Draga þarf upp á yfirborðið dulin yferráð bankanna yfir atvinnufyrirtækjum.
- Tryggja þarf að bankarnir setji fyrirtækjum sem þeir reka eðlileg arðsemismarkmið.
- Flýta þarf sölu fyrirtækja eftir því sem kostur er og innan settra tímamarka.

Páll Gunnar Pálsson
forstjóri Samkeppniseftirlitsins